

**R. P. Ildephonsi Peñafiel E' Societate Jesu, Quondam In
Cusquensi Collegio Sacrae Theologiae Primarij
Antecessoris ... Theologia Scholastica Naturalis**

Peñafiel, Alonso

Lugduni, M.DC.LXXIIX.

2. Nostra sententia ponitur & probatur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95892](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95892)

& illius essentia de se prius quam à Deo acta fiat, nullum habet in se verum esse reale, ac proinde præcisa existentia est purum nihil: sed non nihil, quod implicet; ergo quod non repugnat esse, ergo possibilitas creaturæ est purum nihil, & pura negatio; sed non ita pura ut est illud, quod repugnat.

4. Confirmatur, quia si possibilitas non esset purum nihil, Deus rem aliquam non posset in nihilum redigere; quia semper maneret aliquid rei, scilicet essentia, & similiter non creasset Deus omnia ex nihilo; sed ex vno esse transmutasset illa in aliud.

Secundo; nam vel talis potentia manet in re producta, vel non manet; si non manet, nihil reale esse potest, quomodo enim illud ens, quaecumque esse fugitur, si aliquid positivum, & reale esset, destrueretur per productionem entis in actu; si vero illa potentia manet in re producta, iam illa potentia non est obiectiva tantum: sed etiam subiectiva, nec res fierent ex nihilo: sed ex præsupposita potentia tanquam ex subiecto, vel materia ex qua fit res.

5. Pater autem Vasq. 1. p. disput. 104. cap. 6. à n. 27. sic suam mentem reterat, dicendo possibile, seu quod non implicat contradictionem sumi posse dupliciter formaliter, & materialiter; priori modo significari ait meram, & puram negationem; posteriori entitatem aliquam illa negatione explicatam, cui negatio formalis veluti innititur, & in hac negatione dicit consistere rationem formalem eius, quod non implicat contradictionem, & possibile nominatur in quantum tale est, & ut est obiectum divinæ omnipotentiae.

6. Probat sic; Dei omnipotentia non pender à rebus, & intelligi potest atque explicari solum per hoc, quod dicitur esse attributum seu potentiam quæ possit facere, quicquid non implicat contradictionem: ergo id solum est formaliter obiectum illius potentiae, quod possibile dicitur, quæ nihil aliud est quam pura negatio, itaque conveniunt Suares, & Vasques in hoc, quod possibilitas sit pura negatio, in quo distinguitur eorum opinio à prima, quæ asserit possibilitatem non esse puram negationem, addit P. Suarez, in quo differt à P. Vasquez, possibilitatem eo quod pura negatio sit, esse purum nihil.

SECTIO II.

Nostra sententia ponitur, & probatur.

7. Prima conclusio: possibilitas non consistit, in immediata, & primaria negatione repugnantiae; id est non est contradictorium primum, & immediatum repugnantiae.

8. Probat primo, quia contradictoria sunt immediate, & maxime opposita: sed possibilitas non potest maxime opponi repugnantiae: ergo possibilitas non est contradictorium immediatum repugnantiae: nec immediata ac primaria negatio illius: maior est ipsa definitio contradictorium; minor probatur, illa quæ maxime conveniunt essentialiter non possunt maxime opponi inter se essentialiter: sed possibilitas, si negatio formalis est, & non positivum ens, ratione cuius vocatur ab adversariis negatio non pura, maxime convenit essentialiter cum repug-

nantia, quæ etiam negatio est, & ideo vocatur negatio pura: ergo non possunt opponi maxime. Maior sic probatur, quia oppositio est non convenientia in quantum oppositio est, quia oppositio est repugnantia, & repugnantia est non convenientia; Vnde maxima oppositio maxima non convenientia est, & ideo solet poni maxima oppositio seu repugnantia, quæ contradictio est communiter à Doëtoribus inter duos terminos, quorum unus est positivus, & alter negativus; inter quos nulla potest dari convenientia in ratione superiori essentiali, & si aliqua datur est longissima, & remotissima in aliqua denominatione; nullo autem modo in ratione essentiali, utriusque communis, quia cum vnum contradictorium sit non esse alterius, & vnum destruat per aliud non potest per suum ipsum esse, quo vnum contradictorium destruitur ab altero, convenit maxime cum illo, quia iam idem maxime convenit, & non convenit maxime cum eodem; vnde idem esset, & non esset.

Illam minor sic probatur, ea quæ sunt duæ species, & conveniunt in generica ratione immediata, maxime conveniunt essentialiter: sed negatio pura, & non pura sunt duæ species negationis ut sic, & conveniunt in negatione tantum in genere immediato: ergo negatio pura, & non pura, quæ idem sunt quod repugnantia, & non repugnantia ad existendum, conveniunt maxime essentialiter: ergo non possunt opponi maxime essentialiter.

Confirmatur, quia quando duo conveniunt, 10 in aliqua ratione communi, etiam si differant per differentias essentialiter oppositas non possunt opponi contradictorie: sed possibile, & impossibile conveniunt intrinsece in ratione negationis ut sic: ergo, &c. Maior est evidens, & à me probata: minor etiam est evidens, quia possibile ut concedunt adversarij, & etiam impossibile essentialiter sunt negatio: ergo conveniunt intrinsece in ratione negationis: ergo possibile immediate, & per se ipsum non opponitur contradictorie impossibili: sed ratione sui debet ita opponi alicui termino: ergo assignandus est huiusmodi terminus positivus cui opponatur: sed non est alius nisi existentia, quod est contra adversarios.

Dices convenientiam illam repertam inter repugnantiam, & possibilitatem, non esse maximam convenientiam, quia datur alia maior, scilicet duorum individuorum in eadem specie, ut est convenientia, quæ reperitur inter Petrum, & Paulum in eadem specie hominis.

Sed contra, quia licet illa non sit maxima, cum specifica, nihilominus est maxima generica, quia est convenientia in ultimo genere negationis, & etiam est maxima inter alias, ut est inter duas res diversi gradus, & ordinis, ut est convenientia, inter accidens & substantiam, inter modum & rem, inter Deum & creaturam: sed demus non esse maximam in eo sensu, nihilominus non potest negari, quin sit maxima ut non possit fundari contradictionem, & ut opponatur maximæ disconvenientiæ repertæ inter duos terminos contradictorios quod sufficit ad nostram conclusionem, ut videre est inter duas species positivas, v. g. inter hominem, & leonem, quæ ex eo quod conveniunt in genere, licet distinguantur specie, non sunt contradictoriæ, nec possunt

possunt fundare contradictionem immediatam, & primariam, inter se, quia illa est maxima convenientia ad hunc finem: ergo si illæ duæ negationes specie distinctæ habent maximam convenientiam genericam, non poterunt fundare oppositionem contradictoriam, quia rationes eiusdem ordinis ut duo accidentia, duæ substantiæ minime fundant illam.

13 Nam sicut duæ species, quæ ambæ positivæ sunt, ut leo, & equus, non possunt dicere immediatam, & primariam contradictionem, quia maxime conveniunt genericæ, cum assimilentur in ratione animalis quæ est genus immediatum ad tales species, omnis enim contradictio regulatur cum illis principiis impossibile est idē simul esse, & non esse, quodlibet necessario vel est, vel non est, quæ principia compacta atque composita sunt ex duobus terminis, uno positivo, & altero negativo immediate, & essentialiter eiusdem positivi, ita ut nullo modo possint componi ex utroque termino positivo, vel ex utroque negativo, nam improprie perperam, ac frigide diceremus, impossibile est idem simul esse, & esse, vel idem simul non esse, & non esse, tale enim principium esset falsissimum, quia falsum est dicere, impossibile esse, quod simul Petrus habeat esse, & sit; neque possumus etiam dicere, quodlibet est, vel est, quodlibet non est vel non est, ita etiam duæ species ambæ negativæ formaliter non possunt esse contradictoriæ immediate, & primariæ inter se propter eandem rationem, propter quam non possunt esse contradictoriæ duæ species positivæ, ut equus, & taurus, quia non datur maior ratio unius, quam alterius; unde sequitur necessario quod unū contradictorium ita immediate, & primario repugnet alteri, & removeat illud secundum se totum, ut sint sine aliqua convenientia in aliqua ratione intrinseca utrique communi, hoc est sine identitate cum altero, vel realiter, fundamentaliter, vel formaliter per rationem.

14 Quia cum contradictorium, v. g. negativum sit primario, & totaliter non esse alterius, necessario est ut in nulla ratione communi convenient, & secundum totam suam adæquatam rationem, tam superiorem, quam inferiorem, dividantur, & separantur: sed una negatio eiusdem generis cum alia, non totaliter, & adæquate disconveniunt, dissimulantur, dividuntur, ac separantur, siquidem identificantur fundamentaliter à parte rei, & formaliter per intellectum, in ratione superiori genericæ immediatæ negationis in qua assimulantur, & conveniunt essentialiter, quæ est fundamentalis identitas, quia fundat formalem identitatem per rationem: ergo impossibilis est ut una negatio sit à parte rei contradictorium, immediatum, & primarium alterius: ergo non potest esse negatio primaria, & immediata alterius negationis; sed repugnantia formalissime per vos est negatio: ergo possibilis, quæ etiam per vos est negatio, non est immediata, & primaria negatio repugnantia; ratio autem à priori est, quia oppositio contradictoria, est affirmatio, & negatio eiusdem de eodem eisdem servatis: ergo oppositio contradictoria debet constare ex terminis affirmativis, & negativis, ita ut ex una parte propositio sit tota affirmativa, & ex altera parte sit tota negativa, ratione copulæ negantis, ut v. g. Petrus est homo Petrus, non est homo; quare si ambæ propositiones simul sint, vel affirmativa vel negativa, nulla datur oppositio contradictoria in-

ter illas; quare sicut hæ duæ propositiones non sunt contradictoriæ, Petrus est homo, Petrus est homo, aut hæ duæ Petrus est homo, Petrus currit, ita similiter hæ duæ non sunt contradictoriæ, Petrus non est lapis, Petrus non est lapis, &c. ut ex dictis in summulis est evidens, itaque, semper inter propositiones contradictorias, una debet esse affirmativa, & altera negativa.

Sed propositio affirmativa debet habere obiectum sibi proportionatum quod immediate, & contradictoriè opponatur obiecto propositionis negativæ, ideo enim propositiones opponuntur, vel eo modo se habent propositiones inter se, si sint veræ, quo se habent obiecta earum inter se: ex eo enim quod res est vel non est propositio dicitur vera, vel falsa; sed obiectum proportionatum propositioni affirmativæ, est positivum identitas videlicet inter prædicatum, & subiectum, & obiectum proportionatum propositioni negativæ est negativum, negatio videlicet identitatis eiusdem inter prædicatum, & subiectum: ergo obiecta contradictoriæ primariæ, maxime, & immediate opposita à parte rei inter se, debent talis esse conditionis, ut unum necessario sit à parte rei positivum, & alterum totalis adæquata primaria, & immediata negatio talis positivi.

Nam oppositio contradictoria est maxima omnium oppositionum essentialiter, ita ut neque naturaliter, neque divinius possit esse alia maior eas; nam si alia maior posset esse oppositio contradictoria essentialiter non esset maxima, sicut Deus est summum, & maximum, quia eo aliud maius esse non potest: sed opposita immediate, & maxime, totaliter, & adæquate sunt pure adæquate opposita: ergo omne quod datur in uno opposito contradictoriè debet esse oppositum omni quod datur in alio; sed omne oppositum alteri in ea ratione qua oppositum est illi, est dissimile, disconveniens, ac proinde non simile neque conveniens eidem, quia dissimilitudo, & disconvenientia in ea ratione, qua talis est excludit convenientiam, & similitudinem negando illam, v. g. albedo in ea ratione qua opponitur nigredini disconvenit cum illa, dissimilatur ipsi ac per consequens non convenit cum illa, nec assimilatur illi negatque convenientiam, & similitudinem, cum eadem: ergo omnis formalitas quæ est in uno contradictorio nullo modo convenit cum alia formalitate, quæ est in alio, & sic nullo modo unum contradictorium potest convenire cum alio in aliqua ratione, & formalitate existente in illo: sed duæ species, siue sint negativæ, siue positivæ, non disconveniunt nec dissimulantur in omnibus formalitatibus, quas habent; sed solum in differentiis specificis, quia præter illas in omnibus gradibus superioribus à genere immediato usque ad summum prædicatum conveniunt; quare magis conveniunt quam disconveniunt; siquidem per solam differentiam individualement, & specificam differunt, & per gradus omnes superiores conveniunt: ergo duæ species siue positivæ siue negativæ non opponuntur contradictoriè, ac per consequens una non est primaria, & immediata negatio alterius: sed possibilitas, & impossibilitas, seu repugnantia ad existendum, sunt per vos duæ negationes specie differentes contentæ sub negatione necessaria ut sic, tanquam sub ratione genericæ immediatæ: ergo possibilitas non potest esse primario, & immediate impossibilitatis, aut repugnantia ad existendum: ergo alterius rationis positivæ im-

possibile, & dicitur;

diatē, & primario negatio est licet secundario, & mediatē, neget repugnantiam, & impossibilitatem, ut videtur in cæcitate & morte, quæ quia duæ species privationis sunt immediate, & primario vna non negat aliam, licet mediatē, & secundario neget illam ratione distinctionis, quam habent inter se, & sic est verum dicere mors non est cæcitas, nec cæcitas est mors, alias nullus cæcus viveret.

17 Quod autem duo opposita contradictorie ex eo quod maxime opposita sint debeant totaliter, & adæquate opponi inter se contradictorie est evidens in his, homo non homo, equus non equus, nihil enim est in homine quod conveniat cum negatione hominis, quia totum quod est in homine quatenus oppositum contradictorie non homini est positivum; unde si aliquid est in homine, quod non sit positivum, nullo modo erit contradictorium non hominis propter rationes supradictas: sed positivum, ut positivum in ea ratione, quæ tale est, nullo modo convenit cum negatione quæ talis est: ergo nihil est in homine, quatenus contradictorium est non hominis, quod est negatio hominis, per quod conveniat cum non homine: ergo nihil est in vno contradictorio per quod conveniat cum altero, & per quod non opponatur alteri: ergo vnum contradictorium totaliter, & adæquate, opponitur alteri, & non convenit cum ipso, ratio à priori est quia id quod summum, & maximum est in aliqua ratione, est purum in illa ratione; unde quia Deus summe perfectus, & summe actus est, pure perfectus, & pure actus est, ac proinde totaliter, & adæquate perfectus, & actus est sine vlla potentialitate, & imperfectione, sicut quod in creatis summus spiritus est, ut est Angelus pure spiritus est, ac proinde totaliter, & adæquate spiritus est; e contra, quia homo non est intellectivus pure non est maxime intellectivus nec totaliter, & adæquate intellectivus, quia secundum quod sentit non intelligit, sicut quia non est summe corpus, seu summe materialis non est pure materialis, ac tandem non est totaliter, & adæquate materialis sicut est lapis, quia est summe, & pure materialis: sed vnum contradictorium est summe, & maxime oppositum alteri: ergo est pure oppositum illi, ac per consequens totaliter, & adæquate oppositum ipsi, & sic omne quod est in vno contradictorio opponitur alteri, disconvenit cum illo, & non convenit nec assimilatur ipsi.

Tandem, quia si daretur aliqua contradictio, quæ adæquate, & totaliter non opponeretur alteri, & non disconveniret cum illo, non esset maxima, siquidem daretur alia maior, videlicet oppositio, quæ datur inter cæcitatem, & visum quæ totaliter opponuntur, & nihil est in cæcitate, quod conveniat cum visu: ergo oppositio privativa, quæ est inper dicta, & est alia ab oppositione contradictoria, erit maior ipsa, quod est falsissimum, alias hæc, & non illa summa esset: ergo ex his omnibus evidenter sequitur vnum oppositum contradictorie debere ita adæquate, & totaliter opponi alteri, ut nihil sit in illo per quod non opponatur illi, ac proinde nullo modo per aliquam formalitatem existentem in ipso conveniat cum eodem, quapropter si possibilitas est negatio formalis, & repugnantia est etiam negatio formalis inter illas, non dabitur oppositio contradictoria, neque vna erit negatio immediata, & primaria alterius.

SVBSECTIO VIII.

Secundum principale argumentum ponitur.

18 Via ideo per vos possibilitas opponitur contradictorie impossibilitati, & repugnantia, & contra, quia possibilitas non est pura negatio, seu est non pura negatio, & impossibilitas, seu repugnantia est pura negatio: sed pura, & non pura negatio non possunt opponi contradictorie: ergo possibilitas, & impossibilitas, ratione puritatis, & non puritatis, non possunt opponi contradictorie. Maior est ipsa conclusio adversariorum, Minor in qua est tota difficultas sic demonstratur, quia negatio non pura, neque est contradictorium respectu negationis puræ: ratione proprii connotati, nec propter taleitatem per quam constituitur in ratione negationis non puræ, & per quam differt essentialiter à negatione puræ, nec propter rationem superiorem negationis, ut sic genericè constituentem illam: ergo nullo modo contradictorie opponitur negatio non pura negationi puræ. Antecedens quoad connotatum sic probatur, quia vnum contradictorium per suum ipsum esse, & non per aliud esse distinctum à se opponitur alteri contradictorio: sed connotatum possibilitatis distinguitur ab esse formali negationis non puræ tanquam positivum à negativo, propter quod etiam distinguitur à negatione puræ: ergo negatio non pura non opponitur contradictorie per connotatum negationi puræ. Maior sic probatur, quia vnum contradictorium opponitur alteri immediate, & non mediate, quia oppositio contradictoria est immediata, & maxima: sed si contradictorium opponeretur non per suum esse, sed per aliud esse distinctum à se, non opponeretur immediate, sed mediate: ergo vnum contradictorium non per aliud esse à se opponitur alteri.

Minor in qua est difficultas sic probatur, quia tunc opponitur aliquid mediate, & non immediate, quando opponitur per aliquid, quod mediat inter utrumque oppositum: sed si vnum contradictorium opponeretur alteri non per se ipsum, sed per aliquid distinctum à se ipso, opponeretur per aliquod medium inter ipsum, & alterum oppositum: nam opponeretur per aliquid distinctum à se, & distinctum ab altero opposito, quia vnum oppositum non opponitur alteri per ipsum esse alterius oppositi cui opponitur; alias alterum oppositum sibi ipsi per se ipsum immediate opponeretur, & sic idem esset distinctum à se ipso: illud enim per quod vnum alteri opponitur, si distinguatur ab utroque opposito, mediat inter utrumque, & est medium, in quo ambo extrema opponuntur, v. g. quia quantitas alba, vel frigida in summo opponitur quantitati nigræ, aut calidæ in summo per albedinem vel frigiditatem distinctam à quantitate nigræ, vel calidæ; hæc quantitas non à quantitate nigræ, vel calidæ, sed mediate, quia opponitur alteri immediate, sed mediate, quia opponitur per id quod neque est vnum nec alterum extremum, & est ratio, quæ immediate attingit utrumque extremum oppositive. Item rationale non opponitur contradictorie irrationali, ac proinde neque immediate, quia opponitur illi per negationem distinctam à rationalitate, & irrationalitate, eo quod ipsæ sint entitates positivæ, in cognitionibus etiam evidenter constat, nam cog-